

A co se diví té věci a pro osud krajanů pláčí,
hle, ta stařícká chyše, tak malá i pro dva jen pány,
mění se náhle v chrám! Již ve sloupy rozsochy přestly,
žlutě se lesknou došky, je vidět ztlacenou střechu,
věřeje tepané zdobně a podlahu mramorem krytou.

Tedy pak Saturnův syn k nim promluvil s laskavou tvář:
„Starče spravedlivý a stařeno, která jsi hodna
spravedlivého muže, co žádáte?“ Promluvil stručně
s Baukidou, Filemon zjeví, co usnesli společně oba:
„Státi se božími sluhy a hlídači vašeho chrámu
přejem si být, a jako jsme prožili svorně své roky,
tak at hodina táž nás usmrtí! Nikdy at nežím
ženy své hrob, a at mne nemusí pohřbívat ona!“

Tužba ta splnění došla. I byli tam hlídači chrámu,
dokud přáno jim žít. Pak zešedše lety a stárim,
u svatých stupňů stáli kdys náhodou, vzpomínajíce
osudů kraje: tu Filemon zří, že se odívá Baukis
listím, a Baukis zří, že Filemon listím se halí.
Ačkoli oběma tvář již zarůstá vrcholkem stromu,
dokud bylo to možno, přec hovoří spolu. „Bud' sbohem,
choť!“ tak současně řekli, a současně ústa jim pokryl
větrovým strom... I dnes ti tam ukáže bithýnský rolník
dvojici sousedních pňů, jež vyrostly z těla jich obou.

Takto mi vážení starci – a neměli příčiny lhatí –
tenkrát vyprávěli. Já sám jsem viděl tam vínky
viseti na haluzích a řekl jsem věšeje čerstvě:

„Miliáček bohu bud' bohem a ctěn bud', bohy kdo ctíval!“

(Proměny: přeložil Ferdinand Stiebitz)

Publius Ovidius Naso vyslov [publjius ovídyjus názó]
Fyžský z Fygie, historického území na západě Malé Asie
Jupiter nejvyšší římský bůh, obdoba řeckého Dia
berlonoš Merkur římský bůh obchodu a zisku, zobrazován byl s berlou a širokým klo-
dražky třísky dřeva na svícení nebo podpalování, louče
podstavec z vrby si na přehoz nemusel systát oba předměty byly stejně ošumělé
bohové ulhiti v antice se stolovalo vleže na levém boku
Minerva římská bohyně moudrosti a lékařství, obdoba řecké Athény, ochránkyně Říma

dřínky červené nakyslé peckovice, plody dřinu
měsidlo nádoba na míchání vína s vodou
káský jfk z Karie, kraje na jihuzápadním pobřeží Malé Asie
rozsocha vidlicovitě rozrostlá větev
Saturnův syn Jupiter
bithýnský rolník Bithýnie ležela u Černého moře

- * Proč byli Filemon a Baukis obdareni přízní bohů?
- * Znaťe jiné antické báje, v nichž hraje motiv proměny důležitou roli? Ověřte si, zda byly zpracovány v Ovidiových Proměnách.

SOUKAL, Josef. *Čítanka pro I. ročník gymnázií*. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2001.
ISBN 80-7235-153-2.